

Serii de numere

1. Stabiliti convergenta urmatoarelor serii

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2+1}{n!};$

Rezolvare. Aplicam criteriul raportului (D'Alembert). Avem

$$\frac{\frac{n^2+1}{n!}}{\frac{(n+1)^2+1}{(n+1)!}} = \frac{(n+1)(n^2+1)}{(n+1)^2+1} \rightarrow \infty.$$

Limita raportului termenilor consecutivi este strict mai mare decat 1. Conform criteriului raportului, concluzia este ca seria este convergenta.

b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(an)^n}{n!};$

Rezolvare. Raportul termenilor consecutivi este

$$\frac{\frac{(an)^n}{n!}}{\frac{(a(n+1))^{n+1}}{(n+1)!}} = \frac{(n+1)n^n}{a(n+1)^{n+1}} = \frac{1}{a} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right)^n \rightarrow \frac{1}{ae}.$$

Daca $a < 1/e$ avem

$$\frac{1}{ae} > 1,$$

deci seria este convergenta.

Daca $a > 1/e$ avem

$$\frac{1}{ae} < 1,$$

deci seria este divergenta.

$$c) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(\alpha n)!}{(n!)^{\beta}};$$

Rezolvare. Avem

$$\frac{\frac{(\alpha n)!}{(n!)^{\beta}}}{\frac{(\alpha(n+1))!}{((n+1)!)^{\beta}}} = \frac{(n+1)^{\beta}}{(\alpha n + 1)(\alpha n + 2)(\alpha n + 3) \dots (\alpha n + \alpha)}.$$

In acest caz limita raportului termenilor consecutivi este limita unei functii rationale (fractie in care numaratorul si numitorul sunt functii polinomiale).

Daca $\beta > \alpha$ atunci limita este ∞ si seria este convergenta.

Daca $\beta < \alpha$ atunci limita este 0 si seria este divergenta.

Daca $\beta = \alpha$ atunci limita este egala cu raportul coeficientilor termenilor dominanti $\frac{1}{\alpha^\alpha}$. Daca $\beta = \alpha > 1$ atunci limita este mai mica decat 1 si seria este divergenta.

Serii Taylor

$$T_n f(x) = \sum_{k=0}^n \frac{f^{(k)}(a)}{k!} (x-a)^k = \\ f(a) + \frac{f'(a)}{1!}(x-a) + \frac{f''(a)}{2!}(x-a)^2 + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!}(x-a)^n.$$

2. Scrieti seriile Taylor asociate urmatoarelor functii in punctul $x_0 = a = 0$. Gasiti multimile de convergenta.

$$a) f(x) = \frac{1}{(x-1)^2};$$

Rezolvare. Derivatele de ordin superior sunt

$$f^{(k)}(x) = (-1)^k (k+1)! \frac{1}{(x-1)^{k+2}}.$$

$$f^{(k)}(0) = (-1)^k (k+1)! \frac{1}{(-1)^{k+2}} = (k+1)!.$$

Seria Taylor asociata functiei f in punctul $x_0 = a = 0$ este

$$\sum_{k=0}^n \frac{f^{(k)}(0)}{k!} x^k = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(k+1)!}{k!} x^k = \sum_{k=0}^{\infty} (k+1) x^k.$$

Pentru a determina multimea de convergenta se aplica criteriul raportului, pentru un x oarecare, seriei valorilor absolute $\sum_{k=0}^{\infty} (k+1) |x|^k$.

Avem

$$\frac{(k+1)|x|^k}{(k+1+1)|x|^{k+1}} \rightarrow \frac{1}{|x|}.$$

Daca $|x| < 1$ seria valorilor absolute este convergenta, deci seria initiala este convergenta. Daca $|x| \geq 1$ se deduce imediat (scriind seria) ca seria este divergenta. In consecinta, multimea de convergenta este intervalul $(-1; 1)$.

$$\text{b) } f(x) = \frac{x^2 - 10x}{(x-5)^2};$$

Rezolvare. Prelucram expresia functiei pentru a obtine o expresie mai convenabila cu numarator constant.

$$\frac{x^2 - 10x}{(x-5)^2} = \frac{x^2 - 10x + 25 - 25}{(x-5)^2} = 1 - \frac{25}{(x-5)^2}.$$

Derivatele de ordin superior sunt

$$f^{(k)}(x) = 25(-1)^{k+1}(k+1)! \frac{1}{(x-5)^{k+2}}.$$

$$f^{(k)}(0) = 25(-1)^{k+1} \frac{(k+1)!}{(-5)^{k+2}} = -\frac{(k+1)!}{5^k}.$$

Seria Taylor asociata functiei f in punctul $x_0 = a = 0$ este

$$\sum_{k=0}^n \frac{f^{(k)}(0)}{k!} x^k = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{-(k+1)!}{5^k k!} x^k = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{-(k+1)}{5^k} x^k.$$

Se aplica criteriul raportului, pentru un x oarecare, seriei valorilor absolute $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{k+1}{5^k} |x|^k$.

Avem

$$\frac{\frac{k+1}{5^k} |x|^k}{\frac{k+1+1}{5^{k+1}} |x|^{k+1}} \rightarrow \frac{5}{|x|}.$$

Daca $|x| < 5$ seria valorilor absolute este convergenta, deci seria initiala este convergenta. Daca $|x| \geq 5$ se deduce imediat (scriind seria) ca seria este divergenta. In consecinta, multimea de convergenta este intervalul $(-5; 5)$.